

Szeged időszerű egészségügyi kérdéseiről

nyilatkozott a Délmagyarország munkatársának
dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter

Dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter szegedi látogatásakor lapunk munkatársa felkereste a minisztert és kérte, nyilatkozzék több időszerű szegedi egészségügyi kérdésről.

A hároméves tervben milyen lehetőség nyílik Szeged egészségügyi fejlesztésére?

— tettük fel az első kérdést a miniszternek, aki a következőképpen válaszolt:

— Budapest után Szeged a legjobban ellátott város ilyen vonatkozásban. Eppen ezért nagyobb arányú egészségügyi fejlesztése egyelőre nem központi kérdés. A hálózat fejlesztése és a járóbeteg-ellátás azonban jelentősen javul majd.

Foglalkozik-e a minisztérium a szegedi rendelőintézet bővítésével, korszerűsítésével?

— A város összeruházásából mód lesz arra, hogy a hároméves terv időszakában a rendelőintézet is fejlődjék. Az 1958-as évben ez nem szerepel, maga a város sem vette tervbe. A rendelőintézet műszaki terve viszont jelenleg felülvizsgálat alatt van — mondotta.

A szegedi szociális otthon nem megfelelő. A bővítésre vonatkozó tervek elkészültek. Lesz-e lehetőség a szociális otthon bővítésére?

— A tervek ugyan elkészültek, amelyeknek megvalósítása (felszerelés és berendezés nélkül) 1 millió 800 ezer forintot igényel. Félő azonban, hogy a hároméves tervben nem lesz lehetőség a szociális otthon bővítésére, hacsak a felújításra szánt összegből a helyi gazdasági emberek okozódása folytán nem nyílik valamilyen elfogadható megoldás.

Az Egészségügyi Minisztériumnak mi az elképzelése az egészségügyi intézményekben működő műszaki és ápoló személyzet létszámemelésére vonatkozóan?

— Ténnyelünk egyik legfontosabbjaként kezelendő az a kérdés, az országos tervek már készek. Az ápolónők számát 100 kórházi ágy után három fővel kívánjuk emelni, s ez természetesen Szegedre is vonatkozik. Ez azonban még csak a tervezés stádiumában van, de megvalósítására minden igyekeztünket latba vetjük.

Lesz-e lehetőség a gondozási hálózat további ki- szélesítésére?

— Lehetséges a hálózat kiterjesztése, mivel a védőnői apparátus megvan és meglesz.

Erdeklődtünk a foglalkozási betegségek és bántalmak, a baleseti sérülések csökkentési iránt is. Erre válaszolta dr. Doleschall Frigyes kijelentette, hogy ebben a kérdésben nagyon sokat vár a Munkaügyi Minisztériumtól és az üzemi tanácsoktól. — Központilag kell megszervezni a munkavédelmet, de jobban, mint azt az elmúlt években tettük. Üzemorvos és üzemi tanács, s mindenki, aki ebben érdekel, csak a legteljesebb együttműködés és munkamegosztás alapján érhet el eredményt. Mindenekelőtt nevelni kell a dolgozókat a szükséges védőkészülékek és berendezések használatára, a foglalkozási betegségeknél viszont a preventív, a megelőző intézkedéseket kell szorgalmazni — hangsúlyozta.

Mi a minisztérium álláspontja a második abortuszrendelet megváltoztatásával kapcsolatban?

— Megváltoztatásáról szó sincs, egyelőre nem szükséges, nem kívánatos az abortuszrendelet módosítása sem. Kétségtelen, hogy az abortusz káros hatást gyakorol a női szervezetre, de ugyanakkor ezt a hatást nagyon is eltúlozzák. A másik oldalát is nézve: nem érezteti hatását ugyanakkor a természetes szaporodásra már csak azért sem, mert a népi demokráciában a csecsemőhalálzás lényegesen csökkent a kapitalizmuséhoz képest. Csak egy példát: 1927-ben az egy éven aluli csecsemőhalálzás 18,5 százalék volt, ma 100 éve születettre számolva mindössze 6, de még ez a szám is kisebb lesz. A természetes szaporodás — ezer lélekre számítva — 1938-ban 5,6, viszont 1956-ban 9 a mutatószám. És ez sokkal jobb, mint az úgynevezett »béke-évek«-ben bármikor, és világviszonylatban sem állunk rosszul — mondotta, majd így folytatta:

— Romániában most vették be azt az abortuszrendeletet, amit mi már 1956-ban. S ezt a »luxust« azért engedhetik meg maguknak a népi demokráciák, mert a társadalmi struktúrája alapvetően megváltozott, s természetes következmény a csecsemőhalálzás csökkenése. Az abortusz azonban nem a helyes módja a teherbeesés megszüntetésének, 100 százalékos biztos eszköz viszont nincs a terhesség megakadályozására, de nyugodtan mondható, hogy az a nő, akinek körülményei nem engedik meg a gyermek születését, meg tud szabadulni terhességétől.

Végezetül a miniszter hangsúlyozta, hogy ezen a kérdésen a minisztérium továbbra is rajta tartja figyelmét, egyelőre azonban semmilyen módosítás nem kívánatos, hiszen 1957-ben is 167 ezer gyermek született Magyarországon.

Lódi Ferenc

Újszörögen társadalmi munkával téglajárdát építenek

Az újszörögiek régi panasza, hogy legjobban igénybevett útiük esős, latvakos időben szinte járhatatlan. Ember legyen a talpán, aki építhet, vagy nadrágszárral ússza meg a reggeli utat az autóbussz-megállóig. Az újszörög lakosok kijelentették: társadalmi munkában is elvégeznék a gyalogjárda meg-

építését, ha az építőanyagot a tanács biztosítaná részükre. Az első kerületi tanács ipari és közlekedési osztálya magáévá tette a kérést, és a Köztisztasági Vállalat közreműködésével kiutalta és elszállíttatta az építéshez szükséges téglamennyiséget. Az újszörögiek megkezdték a munkát, s rövidesen megszűnik ez a részta várható problémája.

Csak műveletlen

Rettenetes, miket tud mondani némelyik ember. Egyáltalán nem gondolkodik, csak beszél. Nem törődik azzal, hogy van-e valami köze az igazsághoz annak, amit kiejt a száján, hanem csak fecseg felelőtlenül.

Nézem, tanulmányozom ezt a munkásnak látszó embert a Rókus-felé ballagó vilamoson, hátha meg tudnám mondani a külsejéről, hogy kiféle, és milyen multon hanyódott el ideig. Ruhája zsiros és nehéz, bakancsa ormótlán, arca kormos-morcós. A mai világban az ilyen öltözet, az utcán már eleve ellenszenvenessé tesz valakit. Mondom, munkásnak látom, tehát nem értem, miért frösköli maga körül a mérget.

Valószínűleg ő maga sem tudja, hogy félrevezeti, megfertőzi az embereket, amikor konokul kijelenti: »Még ezután jön a fekete leves«. Ez azt akarja jelenteni, hogy mindenki bíróság elé kerül, aki az ellenforradalom idején ki mert lépni az utcára.

Ilyen bieszkanyitogató a többi kinyilatkoztatása is.

Csend van mégis, csak az ő hangja kopog. Két cimborája áll vele szemben, de azok is csak lefelé néznek a rácsos padozatra és időnként alig észlelhető »aha... »ja... »hát persze... »úgy-úgy« szavak jönnek ki belőlük. Egy középkorú, vidéki asszony a beszélőn csüngengeti a szemét, s mintha azt mondaná ez a szem: »Ijesztő amit ez a városi magyaráz. En másképp tudom, de hátha mégis... Nem zörög a haraszt...« A kalauz fekete hajú, szikkadt férfi, az ajtónak dölvé rezignáltan hallgatja a »miindentudót«, olvasni lehet az arcáról a tökéletes belenyugvást. Egy gömböc alakú emberke szuszog oldalt, alakja úgy ellepi az ülést, mint a megkelt kenyérszta bevetés előtt a szakajtót. Homloka rózsaszínű, s időnként mintha mosoly vonulna át rajta. Ő egyetért a zsirosruhással, de a világról meg nem bukkan. A kupé túlsó végében nagyocská diák bámul kiféle az ablakon, most közelebb jön ő is és száját tátva les minden szót »hőszünk«

ajkáról, aki — mintha bemelegedne — már nem igen válogatja a kifejezéseket.

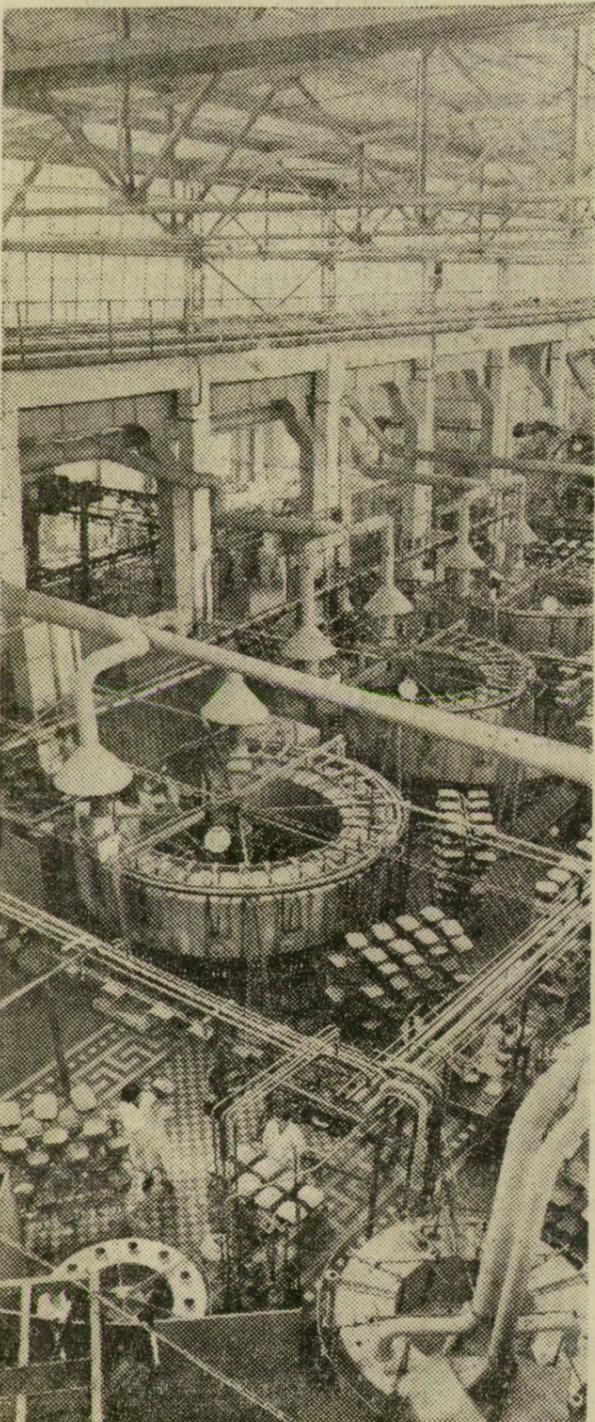
Úgy érzem, ha többen lennének a kocsiában, nem merne beszélni ez az ember. Próbálom elgondolni, hogy miért nem inti le senki, amikor olyan nyilvánvaló badarságokat mond. Lehet, hogy éppen azért. Úgy vannak vele sokan: aki ennyire nem él benne a valóságban, aki ennyire nem gondolkodásra használja a fejét, aki ennyi képtelenséget össze tud hordani munkás létére (megtudtam, hogy gyárban dolgozik), az javíthatatlanul buta, tehát teljesen meddő dolgozó az ilyenekkel vitába szállni.

Próbáljuk meg, hátha nem így van. Eppen azt hangoztatja a mi emberünk, hogy a szegedi gyárak termékeit mind a Szovjetunióba szállítják, amikor odalépek eléje és megkérdezem: »Biztos maga abban, amit állít? Egészen vártalanul éri a »támadás«, meghököl és nagy szemeket meresztve mondja: »De, hát ezt mindenki tudja«. Őszinte csodálkozást fedeztem fel rajta, annak kifejeződését, hogy nem is mert volna ilyen kérdésfeltevésre gondolni. Sőt, egyáltalán nem gondolt soha semmire. Amikor ő hall valamit, csak egy tényezőre figyel, mielőtt tartalékolja azt a fejében: arra, hogy a rendszer lejáratása jöjjön ki belőle. Minden egyéb hírre és adatra, amelynek valóság izük van, csak legyint, hogy szóra sem érdemesíti.

Eldiskuráltam volna vele a munkásutadatról: meg általában az agy szerepéről az ember fejlődésében, de lelépett a gázgyári megállónál. Milyen kár — tűnődtem —, hogy mindent ráhagyok az ilyenre. Pedig szó sincs arról, hogy buta ez az ember. Csak műveletlen. Ha képzett, művelt dolgozó társainak ezrei közül valaki bizonyítékot kért volna, lehetetlen és nevelés- ges állításairól és legalább próbálta volna megmagyarázni neki a valóságot, már régen rendes ember lenne belőle, nem fújna még ma is a munkáshatalom ellenségeinek nótáját.

Nagy István

Ahol a szovjet televíziós csövek készülnek

A televíziós készülékek lelke a televíziós cső. A moszkvai villanylámpagyárban készülnek tízezer számba ezek a finom és pontos munkát igénylő ipari termékek. Képünk az üzem egy részletét mutatja be

LÁTOGATÁS EGY hercegi udvarban

Készülnek a jutagyári, ecsetgyári fiatalok is a KISZ-karneválra

A mesék csodálatos világában talán az a legnagyobb, amikor megismerkedünk a királyok, grófok, hercegek környezetével. Ragyogó ruhák selymét, szporkázó ékszerek fényét issza szemünk, s a képzelet még talán tesz is a csodákhoz.

Hat bizony az a hercegi udvar, ahova mi látogatunk el, nem ilyen pompás. A Jutagyárban gépek zakatolnak, s a leendő hercegnő olajos köpenyben szorgoskodik a szövőgép mellett. Nem is zavarjuk munkájában, de egy bizonyos: András Ida jónéhány fiatalember érzelmeiben okoz majd zúr-zavart.

Végre azt is eláruljuk, hogy Karnevál hercegnőről van szó. Ő lesz a városi KISZ-bizottság szombati nagy jelmezes báljának leg-tündöklőbb csillaga. Persze méltó társa Tutrai András, Karnevál hercegeinek megszélyesítője. S rajtuk kívül tizenöt főnyi udvartartás is serényen készülődik, hogy méltó kíséretben jelenjék meg hódolói előtt a hercegi pár. A jelmezek már megvannak, s mostmár csak napok kérdése, és a zubbonyos kislány meg a munkaruhás fiú átvedlenek a farsang leg-ünneplenebb alakjaivá.

Ha már itt vagyunk, ki-kérdezzük a KISZ-titkárt a fiatalok további terveiről.

Lódi Ferenc

Még a DISZ idejéből átvett hagyományt folytatják a jutagyári KISZ-fiatalok a vasárnapi teadélutánok megrendezésével. A tea ingyenes, de étel és más ital is rendelkezésére áll a résztvevőknek. A teadélutánokon értékes tárgyak tombolaszerű nyereményorsolását is lebonyolítják. A rendezvények jó célja, hogy a szervezeten kívül állók megismerkedjenek a KISZ életével, s az agitáció egyik legbensőségesebb, de egyben hatékony eszközeül kívánják felhasználni a teadélutánokat.

Még január hónapban sor kerül az üzem termelésében kiváló munkát végzett KISZ-brigádok megjutalmazására. Ez a vállalat és a szakszervezeti bizottság közreműködésével történik, s a legjobb brigád 300 forint jutalomban részesül.

Ugyancsak e hónapban rendezi meg a KISZ-bizottság az üzemi klubhelyiségben nagy farsangi bálját is.

A jutagyári KISZ-fiatalok szoros kapcsolatot tartanak más üzemek szervezeteivel. Havonta két üzemlátogatást szerveznek, ahol termelési és szervezeti feladatok, módszerek megtárgyalása és tapasztalatcsere lesz a fő cél.

Végül beszélni szeretnénk a jutagyári fiatalok ideológiai képzéséről. A »Marxizmus—Leninizmus« és az »Időszerű kérdések« című előadásorozatokra eddig 26-an jelentkeztek, de még 35 fővel növelik a jelentkezők létszámát.

Fiatal anyáknak bölcsővezetők bevonásával tartanak előadást, s lesz szabás-varrás, főzés és egyéb tanfolyam is.

Nagyon időszerű a szocialista nevelésről és viselkedésről tartandó előadásorozat is, mert ezen a téren — enyhén szólva — nagy hiánnyal rendelkező fiatalok számára éppen a kiszeseknek kell példát mutatniok.

S pillantsunk át egy másik üzembe, a Szegedi Ecsetgyárba. Itt sem télenkednek. Ahogy Kiss Gyuláné KISZ-titkár tájékoztatta lapunkat, az üzem KISZ-tagjai az elmúlt években nem tapasztalt lelkesedéssel és izgalommal készülnek a városi KISZ-bizottság szombati jelmezes karneváljára. Egmásután keresik fel titokban a jelmezkielcsönzö vállalatot, hogy kiváltszák ruháikat a bála.

Egyébként a KISZ-fiatalok az elmúlt hónapokban derekasan kivették részüket a termelőmunkából is. A Szegedi Ecsetgyár dolgozóinak igen fontos feladatokat kellett megoldaniok az elmúlt évben és becsülettel helyt is álltak minden téren. A KISZ-fiataloknak nem sok ideje jutott eddig a szórakozásra, s ezért örömmel üdvözlük a most megrendezésre kerülő farsangi karnevált.

Az ecsetgyári KISZ-fiatalok most első ízben fordultak a párt és vállalat vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy önálló KISZ-rendezvényt tarthassanak. Minden részről megértő támogatásban részesültek, és így január 12-én, vasárnap délután hangulatosnak ígérkező összejövetelt tartanak, a vállalat kultúrtermében. Erdekessége lesz a teadélután, hogy a Szegeden tartózkodó szovjet katonák közül tizenötöt meghívtak, akik örömmel elfogadták ezt. A KISZ-fiatalok és a szovjet harcosok baráti találkozója sok élménnyel és tapasztalattal gazdagítja majd a fiatalokat.